

KIRIES

JUNIJ

LETO 1938

ŠTEV. 6

»KRES«, GLASILO SLOVENSКИH FANTOV, GLASILO ZVEZE FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI. - Letnik IX. - Izhaja 1. vsakega meseca. - Izdaja in tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (predstavnik A. Trontelj, Groblje, p. Domžale). - Urejuje Slavko Tršinar, Ljubljana. - Za uredništvo odgovarja A. Trontelj, Groblje, p. Domžale. - Rokopisi se pošiljajo na naslov: Uredništvo Kresa, Ljubljana, Vodovodna 24. - Uprava: Misijonska tiskarna, Groblje, p. Domžale. Čekovni rač.: Misijonska tiskarna (z značko »Kres«) štev. 15.730. - Naročnina: letno din 20, pod skupnim ovitkom din 18.

Anže

Povest. — Norveški spisal Björnstjerne Björnson. — Poslovenil Ivan Čampa.

Tretje poglavje. (Nadaljevanje.)

Pela je več kitic; Anže je ležal tih, čudovita blaženost ga je objela in ga navdala s poživljajočo utrujenostjo. Ime Jezus je bilo zadnje, kar je razločno dojel. To ime ga je prestavilo v svetlo luč in tam mu je bilo tako, kot bi poslušal večglasni spev, v katerem je materin glas preglašal vse druge. Lepših zvokov ni še nikdar slišal; prosil je daru, da bi mogel prav tako peti. Zdelo se mu je, da bo zmogel kaj takega, če bo zapel prav tiho, in zapel je zdaj tako, tiše in vedno tiše in še tiše in že je pel skoraj nebeške zvoke, ko je v svojem veselju nenadoma pritisnil s svojim močnim glasom, in tedaj je vse minilo. Zbudil se je, pogledal okrog sebe in prislunil, a slišal ni nič drugega kot večno bučanje slapa in obenem tihotno šumljanje potočka, ki je tekkel mimo skednja. Matere ni bilo več tukaj; njegovo napol dogotovljeno srajco in svojo jopico mu je bila dela pod glavo.

Četrto poglavje.

Ko se je tako približal čas, da je bilo treba varovati živino v gozdu, je hotel Anže goniti na pašo. Oče se je njegovi želji protivil, saj prej da tudi ni pasel in zdaj da gre že v petnajsto leto. Toda Anže je tako spretno uredil to stvar, da se je zgodilo, kot je želel, in da je oče vso pomlad, poletje in jesen samo doma spal, medtem ko je Anže ves božji dan sam s seboj preživel v gozdu.

S seboj je jemal svoje knjige. Bral je in črke vrezoval v drevesne skorje, pohajal okrog in premišljal, hrepenel in pel. Ko se je zvečer vrnil, je bil oče često pijan, pretepal je mater in preklinjal njo in gostilno in se bahal s tem, da bi bil nekoč lahko daleč odpotoval. Tedaj se je hrepenenje po potovanju naselilo tudi v dečkovo srce. S tem je bila slaba: knjige so še podžigale njegovo hrepenenje in često se je zdelo, kot da ga že sam zrak vabi čez visoke gore v daljavo.

V takem razpoloženju se je sredi poletja seznanil z županovim najstarejšim sinom Rudolfom, ki je spremil hlapca v gozd, da bi konje jahal domov. Bil je nekaj let starejši kot Anže, lahkomisljen in veseljaški, nestanovit in v svojih mislih, vendar kljub temu trden v svojih načelih. Govoril je hitro in odsekano, najrajši o dveh stvareh hkrati, brez sedla jezdil konje, streljal ptice v zraku in Anže ga je imel v vseh rečeh za zgled. Tudi on se je ukvarjal s popotnimi načrti, pripovedoval Anžetu o tujih deželah in mu jih orisal v bleščeči luči. Ko je opazil Anžetovo veselje do branja, mu je prinašal knjig, ki jih je že sam bral; kakor hitro je Anže prebral te, je že dobil druge; vse nedelje je preživel Rudolf pri njem v gozdu, ga poučeval v zemljepisju in mu razkazoval zemljevide. Vse to poletje in jesen je Anže tako študiral, da je postal kar zelen in mršav.

Grdo ravnanje, ki si ga je oče dovoljeval z materjo, pa tudi njegovo pijančevanje in njegove telesne bolečine so se večale od leta do leta. In ko je Anže radi tega moral skušati očeta razvedriti, da bi pripravil materi trenutek miru, ter moral tako često počenjati stvari, ki jih je zdaj v svojem srcu zaničeval, je tako začel sovražiti očeta. To čustvo pa je prav tako globoko skril v svoje srce kot ljubezen do matere. Če je kdaj srečal Rudolfa, je takoj napeljal pogovor na velika popotovanja in knjige; toda zamolčal mu je domače razmere. Često pa je tedaj, ko se je od teh, v daljo izgubljal, se pogovorov, samotni vračal domov in pri tem mislil, na kaj lahko naleti doma, je jokal in prosil Boga, ki kraljuje nad zvezdami, naj poskrbi za to, da bi mu bilo kmalu mogoče popotovati.

Poleti sta se z Rudolfom pobratila. Kmalu nato je ta začel uresničevati svoj načrt. Oče mu je moral dovoliti, da gre v Ameriko; Anžetu je zapustil svoje knjige, mu obljubil, da mu bo pridno pisaril — in odpotoval.

Zdaj je Anže ostal sam.

V tem času ga je spet prišlo, da bi zlagal pesmi. Več ni krpal starih, ne, zlagal je nove

AKRES

GLASILO SLOVENSKIH FANTOV - 1938 - Št. 6

Kralj Peter II. — pokrovitelj našega tabora

Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je blagovolil sprejeti v avdienci zastopnika Zveze fantovskih odsekov v Ljubljani gg. dr. Žitka Stanislava in Hvaleta Jožefa, ki sta naprosila, da bi Nj. Vel. kralj Peter II. prevzel pokroviteljstvo nad mednarodnim mladinskim taborom v Ljubljani od 26. do 29. junija 1938. ter da bi Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle osebno prisostvoval glavni prireditvi dne 29. junija. 1938.

Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je prošnji zastopnikov ZFO z veseljem ustregel. Podrobno se je tudi zanimal, kako se organizacija razvija in kako napredujejo pripravljalna dela za prireditev.

Ob tej priliki sta zastopnika ZFO izrekla globoko udanost in zvestobo vse mladine, včlanjene v ZFO, Nj. Vel. kralju, Nj. kr. Vis. knezu namestniku in vsemu kraljevskemu domu. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle pa je izrečno naročil zastopnikoma ZFO, naj sporočita njegove pozdrave vsej mladini, včlanjeni v Zvezi fantovskih odsekov in v dekliških krožkih.

Beograd, 7. maja 1938.

Ivo Kermavner:

Ljubljana vabi!

Mednarodni mladinski tabor, ki ga priredi Zveza fantovskih odsekov in Vodstvo dekliških krožkov v dneh 26.—29. junija t. l. v Ljubljani, bo velik dogodek za vso našo mladinsko organizacijo. Za mednarodno kat. tel. in športno zvezo, ki ima svoj sedež v Parizu, pa bo naš tabor važen radi tega, ker se bo zbralo tiste dni v Ljubljani devet narodov, članic te zveze, ki se bodo v telovadnih in športnih tekmah pomerili med seboj.

Prireditve bo imela v glavnem zunanji značaj, to se pravi: pokazali bomo predvsem svoje vrste v sprevedu in telesno sposobnost pri telovadnih in športnih tekmah, na akademijah in nastopih. S te strani bo prav zanimiva prireditve, s katero hočemo obenem pokazati in dokazati, da goji naša mladina poleg drugega prav resno tudi telovadbo in šport.

Tehnični odbor, ki vodi vse tehnične priprave za ta tabor, ima polne roke dela in se že od jeseni bavi skoraj izključno s pripravami za tabor. Treba je namreč pomisлити, da je delo danes za nas neprimerno

Varšek: Premet z droga naprej

Varšek: Salto z droga z veletoka nazaj

težje kakor svoje čase, ker je treba organizacijo šele graditi. V tako kratki dobi, kot smo jo imeli na razpolago za izvedbo tako velike prireditve, ko je treba pokazati kvantiteto in kvaliteto, ni lahka stvar, zlasti če pomislimo, da večina odsekov in krožkov niti eno leto še ne deluje. In vendar smo vse težkoče, hvala Bogu, prebrodili in sedaj so na vrsti zadnje priprave za čim boljši uspeh našega prvega mednarodnega tabora.

Tekme so slovanske in mednarodne. Tekmovali bomo v telovadbi, lahki atletiki in igri odbojka, in to za članstvo obojega spola ter mladce in mladenke. Najbolj zanimive, napete in najtežje bodo mednarodne tekme za prvenstvo posameznikov v orodni telovadbi, velika borba bo v mednarodni lahki atletiki ter v igri odbojka, in nič manj ogorčeno se ne bodo borili fantje in dekleta pri slovanskih tekmah. Zanimive bodo dalje tekme zamejskih društev, ki bodo tekmovala po svojem narodnem programu.

Glavni dan bo na praznik Sv. Petra in Pavla, ko bo spreved po ljubljanskih ulicah na Stadion, kjer bo sv. maša in hkra-

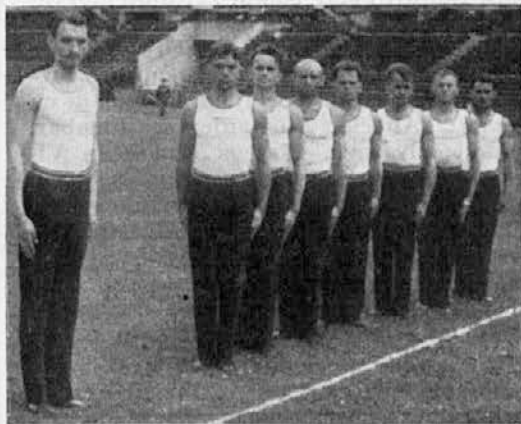
Varšek: Raznoška z droga iz veletoka naprej

ti govori, popoldne pa zelo pester javni nastop, pri katerem sodeluje okrog 8000 domačinov in tujih gostov. Nastop bo trajal 3. ure. Spored te javne telovadbe je tako sestavljen, da se bo stopnjeval od točke do točke. Nastop v množicah najbolj učinkuje in bo brez dvoma tudi na naši stadionski prireditvi dosegel višek, vendar bodo tudi točke, katere bodo izvajale manjše zamejske skupine, take, da bodo morale vsakega navdušiti. Tisti, ki radi gledajo orodno telovadbo, bodo prišli stoodstotno na svoj račun, kajti na Stadionu bodo nastopili na orodju le najboljši zamejski in domači telovadci.

Ob ti priliki bodo tudi tri telovadne akademije, in sicer mednarodna, ki bo v veliki dvorani hotela Union v ponedeljek dne 27. junija zvečer in pri kateri nastopijo vsi sodelujoči narodi s po dvema ali tremi točkami v raznih prostih vajah in na orodju. Naslednji dan 28. junija zvečer pa bosta dve akademiji istočasno; jugoslovanska v Unionu, češkoslovaški Orli pa bodo imeli svojo v opernem gledališču. Pri obeh akademijah bosta podali obe Zvezi najrazličnejše vaje, s katerimi hočeta

pokazati sodobno smer telesne kulture in svoj telesnovzgojni sestav. Ker bosta ti dve prireditvi na večer pred glavnim dnem, ko bodo že vsi sodelujoči v Ljubljani, se jim nudi ugodna prilika, da si jih ogledajo.

Važne bodo na tem mladinskem taboru tekme, katerim smo odmerili 2 in pol dneva, medtem ko je za glavni nastop določen le zadnji dan na praznik Sv. Petra in Pavla. Zakaj tako? Prvič, ker je težko vabiti gledalce za več kakor en dan v Ljubljano, drugič je pa že čas, da tekmam posvetimo pozornost, ki jo zaslužijo. V tekmah moramo pokazati, koliko smo se pripravili, tekme morajo biti sila, ki ne pusti organizacij mirovati, v plemeniti tekmi je prav boj, ki pelje k napredku in končni zmagi. Kdor tekmuje, se bo bolje pripravil za stvar, kakor bi se sicer. Telovadne in športne tekme so v vsakem pogledu zelo koristne, samo da niso prepogoste. S tekmami se telesna vzgoja spolnjuje, širi med narod in dvigajo uspehi. Tekme so povzročile, da se je po vojni telesna vzgoja tako razširila po vsem svetu, in zato jih tudi pri našem prvem mladinskem taboru v Ljubljani posebno upoštevamo. Medtem ko so druge organizacije, kakor češki Orel, francoska, švicarska, belgijska in druge nam sorodne telovadne zveze nemočno delovale in tekmovali in so zlasti v športu in telovadbi zelo napredovale zadnja leta, smo morali mi skoraj sedem let neprostovoljno mirovati. Komaj dve leti delamo in še to morda samo ena tretjina današnjih odsekov in krožkov. In vendar se nismo ustrašili truda, ampak šli smo na delo in pomerili se bomo z drugimi

Vrsta češkoslovaških Orlov na mednarodni tekmi na Dunaju leta 1936

narodi na slovanskih in mednarodnih tekmah v vseh oddelkih in vseh panogah. Svesti smo si, da bomo kljub kratki dobi, ki smo jo imeli na razpolago za vaje, uspešno prestali to srečanje. Vsak telovadec in telovadkinja se namreč dobro zaveda velike naloge, ki ju čakajo v Ljubljani. Tiste dni se bodo po ljubljanskih ulicah vile dolge vrste našega in zamejskega uniformiranega članstva, v stadionski areni pa bodo najboljši polagali štiri dni račun svojega dela. Vse naše prijatelje prosimo, da pohite zadnji in glavni dan, to je na praznik svetega Petra in Pavla, v središče Slovencev, v našo Ljubljano, da dajo pobudo naši mladini za nadaljnje de-

lo in da vidijo sadove njenega dosedanjega dela. Ker bodo to prve mednarodne tekme pri nas v tolikšnem obsegu, je naša dolžnost, da dostojno pozdravimo mile goste iz drugih prijateljskih držav. Že dolgo smo želeli v Ljubljani mednarodno prireditve in končno se nam je naša želja izpolnila. Ljubljana bo v dneh od 26. do 29. junija pozorišče devetih narodov, ki se bodo sestali prvič v naši lepi domovini in kjer se bodo prvič pomerili na naših tleh v plemeniti tekmi za najvišji naslov v raznih panogah telesne vzgoje.

Mladina Vas vabi, zato pohitite tiste dni vsi v našo belo Ljubljano!

Bog živi!

Kdo je kot Bog?

(Odkritje spomenika storžiškim žrtvam.)

Na velikonočni ponedeljek so na tržiškem pokopališču odkrili prekrasen kip nadangela Mihaela, ki ima povešen meč, kot bi žaloval za nesrečniki, v blag spomin deveterim mladim fantom, ki so na velikonočni ponedeljek lanskega leta izgubili v naših planinah svoje mlado življenje. Na spomeniku so vklesane besede: Kdo je kot Bog! Te besede nas opominjajo, kako majhni smo ljudje proti mogočnim silam — snežnim viharjem in plazovom, — ki jih je Bog vložil v naravo. Proti tem silam so tudi mladi in močni fantje — nič.

Vsa Slovenija se je lansko leto na velikonočni ponedeljek zgrozila, ko je zvedela za strašno poročilo, da je devet slovenskih fantov, sinov samih zglednih slovenskih družin, izgubilo svoje mlado življenje na pobočjih Storžiča. V Trziču samem pa je ostala rana zaradi izgube mladih življenj še vse leto nezaceljena in spomin na imena: Ahačič, Kostanjevec, Lombard, Mladič, Ovsenek, Plajbes Rudolf in Viljem, Stegnar, Šarobon vseskozi živ. Prav na obletnico te strašne tragedije pa je Trzič doživel pretresljivo in veličastno žalno slovesnost, ko so ob navzočnosti žalujočih sorodnikov, prijateljev in znancev odkrili tem žrtvam krasen kip nadangela Mihaela, delo kiparja Borisa Kalina.

Ob novem spomeniku se žalovanju sorodnikom mladih žrtev iz Trziča pridružuje tudi naš list obenem z Zvezo fantovskih odsekov in vsemi slovenskimi fanti! Naj počivajo v miru!

F. J.

I. Čampa.

Jutro

Rjava pot se zgublja
za okroglimi obronki gričev,
ki vzhajajoče sonce
jih poljublja.

Čez polje plava
bronast spev
iz daljnega zvonika.
Rosno iskri se trava.

Več nisem sam:
stotero src
se zbuja z mano
v mladi dan.

L. St.

Mesto

In spet sem v mestu.
Obstal sem sredi trga;
poslušam,
kako udarja mi srce :

Več mescev tu ne vidim jokati človeka
— a strah me materinih je oči —,
ne vidim ga, da bi se kdaj prekrizal
— golobček truden ji sedi na čelu —,
tri mesce nisem bil pri maši
— da bi ti vedela, o mati —!

Med stroje, njih železje
sem zvil vijugaste roke,
zviharil svoje sem telo,
a kamen srce mi postaja.
Le včasih še
prislunem,
kako utriplje mi srce.
In vem,
da blagoslov rosi na mojo bolno prošnjo ...

Knjiga (prizor)

(Nadaljevanje.)

Ivanček: No, vidiš! Nobena reč ni zastonj!
To vem že čisto gotovo. Vsak zastonj
moraš plačati. Ali ne, mama?

Boštjan: Povsod so ga vzeli. Vezava je lepa.
Tisk je lep. Knjižica majhna. Za žep
pripravna. V knjižici so najlepši nauki.
Popisano je Jezusovo življenje. Tako kot
se na prižnici bere. Sveto pismo je naj-
lepša knjiga na svetu. Oče, samo pristno
zlat!

Oče: Ni vse zlato, kar se sveti.

Ivanček (vskoči v besedo): Na primer moje
hlače. (Vsi se smejejo.)

Mati: Ti otrok, ti! (Mu požuga.)

Oče (Boštjanu): Pokaži, če je že tako.

Boštjan (da Sveto pismo očetu; k materi obr-
njen): Kje pa je štefko? Nič ga ne vi-
dim več.

Mati: V gozdu. Vsak čas se mora vrniti. Po-
zno je že.

Spelca (pride k Boštjanu): Oooo, Boštjan, ti
pri nas? Kam bomo to zapisali? Spet
kaj barantaš? Ti si res iz železa! Še

nikoli nisi nič opravil pri nas in še vedno
prideš! (Resno očetu): Oče, tisto morate
kupiti, naj bo, kar hoče! — (Boštjanu):
Kaj je? Kje si dobil? Koliko stane? Za
koga je? Ali si drugod že bil? — (Oče-
tu): Pokažite no še meni! Bom pa jaz
kupila. Saj imam denarja kot pečká. Ja,
kaj pa je? Vsaj povej! Stojiš kot lipov
bog in mila Jera. Mene vzemi s seboj,
če hočeš kaj prodati. Zmanjkalo ti bo;
tak jeziček imam. Še ustaviti se ne mo-
re. Ali ni res? Reci, če ni res! Pa je
res! Grem s tabo! Hočeš? Pojdiva! Kam
pa? Daj no, zini že vendar enkrat! O
ti, Boštjan ti!

Boštjan: Saj ne morem! Ne pridem do besede.

Mati: Kje boš prišel do besede! Kadar se nji
zavrti, se ne ustavi prej kot pri neum-
nosti. Bog pomagaj!

Spelca: Bom pa tiho!

Štefko (vstopi): Prav, prav! Vendar enkrat!

Saj danes nisi molčala še pol minute.
(Zagleda Boštjana): Kaj pa ti, Boštjan?

Boštjan: Sveto pismo ponujam! Nočejo ku-

- piti! Vsaka hiša bi ga morala imeti in ga bo tudi imela.
- Štefko:** To pa le kupite, oče! Bomo vsak večer brali. Na sestanku smo slišali, kako vzvišeno je Sveto pismo. Pa tudi brali smo ga.
- Oče:** Pa ga ti kupi, če imaš toliko preveč. Nočem! (Porine knjigo Boštjanu.)
- Mati:** Nikar! Pójdimo večerjat! Bo vse mrzlo:
- Boštjan:** Edino pri vas ne? Pri siabih hišah sem ga oddal, pa bi ga pri vas ne? Ne verjamem! Reci še ti, špelca! (špelca molči.) Drugod pa kaj slabega tako radi kupijo. Še iščejo! In to naj bodo potem »naše« hiše?
- Oče:** Kaj bodo otroci govorili, tri sto zelenih! (Požuga.)
- Štefko** (tiho Boštjanu): Pridi drugič, ko bo oče boljše volje!
- Boštjan:** Ah, pri vas ste vedno slabe volje, kadar pridem jaz. Prej ste veseli, potlej spet židane volje. In to je zmerom, naj pridem kadarkoli. — Saj ga boste vzeli, kajne, oče? Pomislite: Sveto pismo! Še Bregar ga je vzel.
- Oče** (odločno): Bregar gori, Bregar doli, jaz ga nočem in ga ne maram in konec, da veš!
- Špelca** (Boštjanu): Res, drugič pridi! Bo boljše!
- Boštjan:** Sili vas ne bom. Sila ni nikjer in nikoli dobra. Še nikoli nisem nič slabega prinesel, saj veste. — To pa rečem: Še danes ga boste imeli. Sem se naprej zavzel. Zbogom!
- Štefko:** To bomo pa šele videli, Boštjan! Če bo res, ti bom že jutri rekel stric.
- Boštjan** (vzame klobuk, prijazno pozdravi in odide).
- Špelca in drugi:** Po večerji se oglasi, Boštjan! Še bomo kaj pametnega pomenili.
- Marica** (špelci): Počitnice imamo.
- Špelca:** Kakšne počitnice? Zakaj? Ali res, Ivanček?
- Ivanček:** Res, res. Štirinajst polnih dni! (Poskakuje.)
- Štefko:** Kaj bosta pa delala Saj so počitnice komaj minule.
- Ivanček:** I, v počitnicah ne bomo ničesar delali! Se moramo pripraviti na davico.
- Marica:** Jaz bom Luč brala. Tako je lepa. Štefko, ali si že videl zadnjo številko?
- Štefko:** Ne še. Pokaži jo, pa jo bom videl. (Marica steče po Luč.)
- Ivanček:** Jaz pa Vrtec. Lepe povestice so v njem. Danes smo jih dobili.
- Štefko:** Pokaži še ti! (Ivanček steče po Vrtec.)
- Mati:** Hvala Bogu! (Zase.) Nekaj časa bo le mir... Tisto Sveto pismo bi bilo pa kar dobro. Lahko bi ga brali. Zimski čas je.
- Oče:** Naj bero tisto, kar v šoli dobe.
- Marica** (priteče za Lučjo): Vidiš, vidiš, vidiš. Za ves teden je dosti, ali ne, Štefko? Veliko je napisanega. Še ti boš lahko bral, če boš hotel.
- Štefko** (se ponorčuje): Za štirinajst dni, ker tako slabo bereš.
- Marica:** Lažeš! Slabo? Pet imam v branju (pokaže s prsti). Prav dobro berem, da veš!
- (Štefko in drugi pregledujejo.)
- Oče:** Jaz grem tja k Froncu zaradi konja.
- Mati:** Le pojdi in kmalu se vrni! Bo večerja.
- Oče** (gre; med vrati): Pa nikar preveč ne vpijte! Se bodo še šipe pobile.
- Špelca:** Kaj pa je, da tako gledate, kot da bi še nikdar ne bili videli nobene reči (skoči k štefkotu).
- Štefko:** Poglej še ti, špelca! Tako lepa slika je: angelček spod znamenja teče v snegu po ovco. Kako je lepa!
- Ivanček:** Ga že imam, ga že imam! (Prinese Vrtec.)
- Štefko** (Marici): Na, beri!
- (Vsi gledajo zdaj Vrtec.)
- Mati:** Ah, jaz imam tamle Bogoljub. Ta mi je najbolj všeč. (Sede za mizo in začne listati po Bogoljubu. Prav priliznjeno prisede k nji Marica in začne počasi slovkovati.)
- Špelca:** Če že vsi berete, pa grem še jaz po svojo Vigred. (Odide.)
- Štefko:** Jaz pa po Kres. (Odide.)
- Ivanček** (štefkotu): Pa mi daj Vrtec nazaj! Saj vsega ne moreš hkrati. (dobi Vrtec in sede na drugo stran k materi). — Vidiš, to-le je zate, Marica. Poglej, poglej!
- Marica:** Kaj pa, kaj?
- Ivanček:** Te-le podobice. Jih bova skupaj brala.
- Marica** (gre; v roki ima Luč. Malo pogleda): Najprej moram tole pesmico prebrati. (pokaže v Luči). S-v, s-v, sv. Kaj pa je to: Sv? S-v — Ja-nez — Bos-ko.
- Ivanček:** Pokaži! (gre gledat).
- Mati** (pogleda od strani): To je sveti Janez Bosko.
- Špelca in štefko** (prideja: špelca ima v rokah Vigred, štefko Kres. Sedeta in začneta po tistem brati).
- Mati** (jih gleda in se ji dobro zdi; včasih pogleda Marico).

Marica (počasi bere pesem):

Sve—ti Ja—nez Bos—ko,
a—li ga po—zna—te?
I—mel je rad naj—mlajše bra—te.
Malč—ke je krog se—be zbi—ral.
Bed—n'm sol—ze je o—ti—ral.

Ivanček (jo posluša in za njo ponavlja): Jo že znam. Poslušaj! Pesem o Janezu Bosku: Ali ga poznate?

Imel je rad najmlajše brate.
Malčke je krog sebe zbiral.
Bednim solze je otiral.

Mati: Ti se pa res hitro naučiš!

Ivanček: To bom deklamiral pri Marijinem vrtcu. Všeč mi je. Lepa je!

Špelca: Mama, tole povest v Vigredi boste pa res morali brati. Tako je lepa, da komaj čakam, kdaj bo spet prišla, da se bo nadaljevalo. Vi še veste ne, kako je skozi in skozi napeta.

Štefko: V Kresu so same pametne reči. Kaj Vigred! Tisto ni vredno počenega groša!

Špelca: Kres, tvoj Kres ni vreden piškavega oreha. Saj sem ga brala.

Ivanček: Oba poseka Vrtec. Poglejta tole sliko! Moraš je biti vesel, taka je. Poglejte, mama, pogledajte!

Marica: Pa si se vendarle iz Luči naučil pesmico! Najlepša je Luč. To je list, ki ga lahko in rad vsak bere.

Mati: Jaz najrajši prebiram Bogoljub. Poglejte, kaj sem našla v zadnji številki. Prav za danes je in prav za našo hišo. (Bere.) Knjiga resnice: Ko je pred 25. leti umiral veliki švedski pesnik Avgust Strindberg, naturalist, mož brez Boga, je imel v roki katoliško izdajo Svetega pisma Nove zaveze in je rekel: To je edina knjiga, ki vsebuje popolno resnico. — To je pripovedovala njegova hči Gre-ta, ki je pozneje postala katoličanka. Strindberg sam pa te milosti ni prejel. Vse življenje ga je mučil dvom in nepoko-j. Prav na pragu svete Cerkve se je ta bogoiskalec preselil v večnost. — Nje-gova beseda pa naj bo opomin za vse.

Špelca: Saj sem rekla, naj ga kupijo. Pa ste bili vsi hudi name. Kadar jaz kaj rečem, je zmerom narobe. Če govorim, ni prav. Če molčim, spet ni prav.

Štefko: Saj sem tudi jaz rekel, a niso hoteli.

Mati: Saj sem tudi jaz za to, da bi ga imeli v hiši. Spodobi se, da bi tudi v naši hiši imeli to sveto knjigo. Vsak bi jo en večer naprej bral, drugi pa poslušali. Ali ne, Marica?

Marica: Ne vem (skomizgne z rameni in bere dalje).

Ivanček: Tudi jaz mislim, da bi bilo zelo lepo, če bi o Jezusu poslušali. — Pa poslušajte, če še znam pesmico (začne, a se mu v sredi nekje ustavi).

Oče (pride, kar med vrati): Ali je že večerja?

Mati (vstane, hitro pospravlja Bogoljub): Takoj bo! Špelca, pripravi mizo!

Špelca: Ze grem.

Oče (sede; ker vsi bero, še sam vzame Domo-ljub in začne naglas brati nekaj iz zad-njega Domoljuba).

Ivanček: Oče, jaz bom pri Marijinem vrtcu deklamiral pesmico o svetem Janezu Bosku.

Oče (poredno): Kaj boš ti? Saj nič ne znaš!

Štefko: Oče, vi ne veste, kako se Ivanček hi-tro nauči. Enkrat jo je Marica prebrala in jo zna. Jo je že povedal.

Oče: Kdor se hitro nauči, tudi hitro pozabi, če ne ponavlja. Ali jo res že znaš? Pa jo povej, če jo res znaš! Bomo videli, tri sto zelenih, koliko te je.

Štefko: Ivanček, daj, povej jo! Pa jo moraš lepo deklamirati.

Ivanček: Sveti Janez Bosko: Ali ga poznate? Imel je rad najmlajše brate.
Malčke je krog sebe zbiral.
Bednim solze je otiral.

Oče (zase premišljuje na glas): Prav za prav je čisto prav, da ima vsak svoj časopis. Kako je lepo, če otroci kaj znajo! Mari-ca, najmlajša, zanjo je Luč najlepša. Vr-tec je za Ivančka, ker je že večji. Štefko je zelo vesel Kresa, Špelca pa Vigredi. Vesel sem, tri sto zelenih, da okoli ne hodi jo in kakšnih neumnosti ne počenja-jo. Prav za prav je najcenejša zabava, ko se lepo doma drže. Tri sto zelenih — tako je, če po resnici povem — najbolj sem vesel, kadar je vsak pri svojem ča-sopisu in je tiho. Boštjan ima vendarle prav. Ni neumen fant! Zato je tako tr-mast. Da bi le vedno bil! Če bo res še danes prišel, bom Sveto pismo kupil. (Zu-naj se zasliši trkanje.)

Boštjan: Dober večer! Spet sem tukaj, kot sem obljubil. Ste že povečerjali?

Oče: Ne še. Kar sedi, Boštjan!

Špelca (pride): Ne še. Da pa ne bomo zamu-dili, bomo pa zdajle takoj. Boš ti tudi zajel z nami? Kar daj! Si spet kje bil? Si še kaj oddal? Mi smo se pogovarjali, brali smo in smo sklenili, da...

Boštjan: Še dva sem oddal v tem času. Še za vas ga imam. Menda ste se že premisli-li? **Náte, oče, tukaj ga imate.** Poznam vas. Prav je: Človek mora prej premi-

sliti. Sveto pismo je knjiga modrosti. Ne morete zgrešiti, če jo kupite. Letos ne morete napraviti modrejše stvari, kot da Sveto pismo v hišo, v družino vpelžete.

Oče (mirno): Kar daj ga! Menda je res prav, če imamo tudi Sveto pismo v hiši. Tako sem se odločil. Pa tudi zaradi tebe, ker vem, da si fant od fare.

Boštjan (zamučen): Res, oče?

Špelca: Daj no, če rečejo! Saj veš, da oče besede nikdar ne snedo.

Oče: Res, res! Če imamo v hiši razpelo, imejmo tudi Sveto pismo. Ob večerih ga bomo brali.

Boštjan: To je beseda iz vaših ust. Ni tolko vredno, da ga boste imeli. Veliko več je, da ga boste brali. (Da očetu Sveto pismo.)

Oče (odšteje 12 din): Boštjan, tebe sem vesel. Za dobre reči si vnet, za slabe nedovzet. Priden si doma, pa še drugim rad pomagaš. Vidiš, to je tista akcija, o kateri zadnje čase toliko pišejo in govorijo. Bog te živi! Da bi vas bilo vsaj deset takih fantov v naši fari, potem bi že kaj napravili. No, pa tudi en sam veliko napravi, če se za stvar zares zavzame.

Boštjan: Res je, da sem sam. A strah me ni prav nič, četudi se iz mene norčujejo. Vem, kaj delam. To je zame zadosti. Ali ne, štefko? Mislil, da bi tudi ti lahko malo pomagal. Kaj praviš?

Špelca: Jaz, Boštjan, če hočeš.

Boštjan: Tebe imam rad. Da bi mi pomagala, Špelca, tisto pa na noben način. Pa ne zameri! Zbogom vsem skupaj! (Odide.)

Vsi: Zbogom!

Mati (pride): Večerja je že davno pripravljena. Takoj večerjat!

Oče: Kupil sem...

Mati: Kaj pa?

Oče: Sveto pismo.

Mati: Prav, prav je tako. Za dobro stvar ni denarja nič škoda. Zdaj pa k večerji!

Oče: Ne še! Najprej se domenimo, kako bomo to lepo knjigo brali. Pri vsaki stvari mora biti red, da ima stvar uspeh. Brez reda ni nič.

Štefko: Ivanček naj bere, ker najlepše zna.

Špelca: Res je. Ivanček naj bere, mi bomo pa poslušali.

Oče: Ne tako! Vsak večer ga bo drug bral. To je družinska knjiga in zato jo moramo vsi brati. Najprej boš ti, štefko!

Štefko: Bom jaz potlej! Naj prej bere Špelca.

Špelca: Naj ga mama! Jaz moram danes molčati, ker še ni nisem.

Mati: Prav za prav bi ga lahko. Toda najlepše bo, če ga bo najprej bral gospodar. V takih rečeh naj začne glava. Ali ne? (Se nasmehne možu.)

Oče: Tri sto zelenih, saj res! Jaz sem glava v družini in zato ga bom jaz prvi bral. Jutri ga boš ti! (Pokaže na mater.) Potem štefko, nato Špelca, za njo Ivanček, nazadnje Marica. In spet od začetka. Ali je prav tako?

Vsi: Prav. Prav je tako!

Oče: Tako mislim: Če imamo časopise, kar je dobro, pametno in zdravo za našo hišo, — imejmo tudi Sveto pismo, božjo knjigo. Pa jo tudi berimo! Sveto pismo bi morala imeti vsaka hiša, ki hoče v naših časih ostati dobra... Otroci, zapomnite si današnji večer za zmerom! Sveta knjiga je sedaj naša. Brali jo bomo! — Hiša brez dobrega časopisa je podobna kmetu brez njiv. Če pa družina bere Sveto pismo, je v njej zaklad, ki ga ne porabi deset rodov. — Danes po večerji bo pri nas prvi svetopisemski večer. Zdaj pa večerjat!

KONEC.

Jože Hvale:

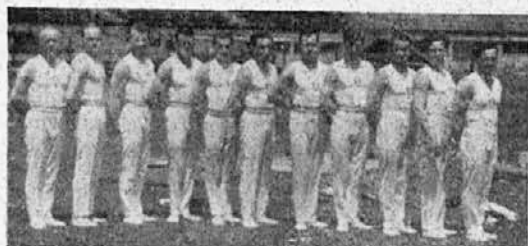
Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani

Pozdravljeni, številni prijatelji slovenske mladine, bratje, sestre in ti mladina, Bog živi!

Cilj, katerega si je stavila naš mladina, združena v Zvezi fantovskih odsekov in Dekliških krožkov v Ljubljani v svoj lanskeoletni in letošnji delovni program, veli-

ka mednarodna mladinska prireditev na Stadionu v Ljubljani, je pred nami.

Le še nekaj tednov nas loči od onih srečnih in velikih trenutkov, ko bo vsa naša poštena mladina po dolgem nepristojnem počitku zopet ramo ob ramo, skupno s številnimi zastopniki drugih kul-

Francozi na mednarodnih tekmah na Dunaju leta 1936

turnih narodov Evrope svobodno manifestirala za večno lepe ideale, vzor ideale naših staršev, za sveto materino besedo, krščansko kulturo, zvestobo svojemu Bogu, kralju, narodu in veliki močni državi, naši Jugoslaviji.

Na zgodovinskih tleh arene Stadiona v Ljubljani, ki je sprejela doslej že 100 in 100 tisoče najboljših mladine, mož in žena, v areni, ki je znana zlasti po zadnjem veličastnem evharističnem kongresu tudi mednarodni javnosti, v zgodovinski areni, ki bo ostala v spominu celo življenje vsem onim, ki so kakorkoli sodelovali, ali pa samo prisostvovali veličastnim prireditvam, ki so se tamkaj vršile, v tej areni bo v dneh 26. do 29. junija točno po 10 letih zopet nastopal cvet slovenskega naroda, njegova mladina, skupno z mladino drugih narodov, ki bo tedaj zbrana v Ljubljani.

Poleg moralne vzgoje, vzgoje duha, ki jo prejema ta mladina v naših organizacijah, skrbita in vzgajata zvezi fantovskih odsekov in deklških krožkov svojo mladino v obilni meri tudi v telesno-kulturnem oziru, in sicer po najmodernejših izkustvih sodobne telesne kulture, zavedajoč se silne važnosti in pomena take vzgoje za vsakega posameznika, družino kakor tudi za celoto, za ves narod, ljudi na visoki moralni in telesno kulturni stopnji.

Rezultate in uspehe tega dela bodo pokazali naši kmečki fantje in dekleta, kakor tudi ostala mladina tedaj na Stadionu pri velikem telovadnem in sportnem nastopu, pri akademijah in igrah, pri tekmah pa se bodo v medsebojni plemeniti borbi kosali le najboljše.

Pri teh velikih nastopih in manifestacijah se bodo zopet ponavljali oni veličastni prizori v areni Stadiona kakor pred leti, ki so ostali še vsem v živem spominu.

V boju prekaljena, vsa pomlajena in prenovljena nastopa mladina v čast naro-

da in države že danes po vsej domovini s takšnim elanom kot še nikdar doslej. V izredno veselje, čast in ponos pa si šteje ta mladina udeležbo številnih sorodnih nam organizacij iz zamejstva, ki so na ta način izkazali našim organizacijam popolno priznanje za vse dosedanje delo, s tem pa tudi dokazali, da znajo pravilno ceniti naše stremljenje, ki gre edino za tem, da se ohrani mladina, ki je bodočnost naroda, in to v vsakem oziru.

Amerika, Belgija, Luxemburg, Nizozemska, Poljska, Švica, vse te države bodo zastopane na našem mednarodnem mladinskem taboru v Ljubljani, zlasti številna pa bo udeležba iz Francije in prav posebno še iz Češkoslovaške, ki s pozornostjo in velikim veseljem zasleduje vse delo že od početka naše organizacije.

Številno članstvo teh sorodnih nam organizacij v vseh imenovanih državah, deželah, mestih, trgih, vaseh i. t. d. govori o našem taboru, pišejo o naši mladini, narodu, o lepoti naših krajev, o Jugoslaviji itd., vsak v svojem okolišu, med svojim narodom, z veliko ljubeznijo in veseljem

Plaketa za tekmovalce

Znak za udeležence tabora

za čast našo, kakor tudi za čast in ugled naše države Jugoslavije.

Radi tega načina propagande — reklame — v zamejstvu za naše organizacije, za lepoto naših krajev, običajev, za našo državo Jugoslavijo bo ta velika mednarod-

na mladinska prireditve v Ljubljani v veliko korist tudi naši državi Jugoslaviji, saj je to najboljši in najcenejši našin spoznavanja in zaupanja drug drugemu, pa tudi najuspešnejša propaganda za resnično bratstvo, ljubezen in mir med narodi.

Ljubljana, kulturni center vseh Slovencev, bo sprejela tedaj vse te številne goste s svojo znano slovansko gostoljubnostjo in ljubeznijo kakor doslej vedno ob takih prilikah.

In ti, mladina, ki delaš v trudu in znoju za vsakdanji kosček kruha, ponovno pa dokazuješ s svojim nesebičnim delom, da živiš, delaš in se osebno žrtvuješ še za nekaj višjega, kot je vsakdanje življenje posameznika, dokaži ponovno tudi v dneh tabora pred vsemi številnimi zastopniki in javnostjo kulturnih narodov Evrope, zbranih tedaj v Ljubljani na naši prireditvi, moč in disciplino svojih mladih organizacij, zvestobo njenega programa in idealov sposobnosti malega, toda kulturnega naroda Slovencev, ki še vedno želi in hoče samo kvišku k soncu, svetlobi za splošno dobrobit naroda in države, lepe Jugoslavije, katere zvesti državljani smo.

Na svidenje in Bog živi!

S. J.:

Moja duša je vesela ...

*Moja duša prekipeva od veselja
in navdušenosti.*

*Polna je mladosti,
sveta je, kot sveta je nedelja.*

*Malokdaj tako sem dobre volje. Danes
pa, ne vem od česa,
kot da zre v nebesa
moja duša, blažen sem kot sveti Janez.*

*Danes ne poznam sovraštva. Le ljubezen
v mojem srcu vlada
danes, samo nada,
svetla luč in zmaga, zdravje, ne bolezen.
Vse, prav vse bi danes Tebi, brat, podaril,
naj bogat si ali reven,
al ošaben al pohleven
ali pa ves čist. Tak sem, da bi vse obžaril!*

~ ~ ~ * ~ ~ ~

S. J.:

Pesem mladih borcev

*Mi smo borci dvajsetega veka.
Nam mladost iz lic žari,
moč nam sije iz oči.*

*Mi smo borci svete vere,
v službi svojega Boga.*

*Mi ne stavimo gradov v oblake,
polovičarjev med nami ni!
Mi smo siti zemeljske navlake,
oni svet nas le skrbi!*

*Mi smo resni borci.
Nismo plašni. Vemo:
Bog za nas skrbi. — Vemo:
Bog nam zmago da.
Mi smo borci dvajsetega veka,
mi smo tvorci novega človeka,
mi smo valovita, silna reka:
mi smo v službi našega Boga.
Bog nam zmago da!*

Matevže

Že trije večeri so minuli od nedelje, pa Mihovka še ni dočakala svojega. Skrb ji je legla na srce in strah. Le zakaj je pisal in ji tako sveto obljubljal, da pride tega in tega z večernim vlakom? Oh, saj pravim, tale naš Matevže je bil zmeraj čudak, sam Bog ga razumi! — ga je opravičevala, a spet so se ji misli zaobrile: mogoče se je pa v mestu ustavil, bo kupil kaj za spomin, o, naš Matevže je dober... Skoraj jezila se je sama nad sabo, češ, saj ne more vedeti, kod hodi. V zmedenosti je zdrsnila v kamro, vzela iz skrinje njegovo pismo in še enkrat začela brati od začetka do konca, hoteč se prepričati, da se ni morda zmotila glede dneva.

Že tretji dan je vse pred mrakom opravila: sivko je nakrmila in napojila, juničko spustila, da se je navečerjala penastega mleka, potlej pa je pomolzla, pospravila in pometla okoli bajte kljub temu, da je bilo vse v redu kot pred največjim praznikom. Nato si je pripravila večerjo, a ji ni nič teknilo. Videla je pred sabo sina, ki se je vračal iz Srbije; bil je zagorelih lic in poln tovarniškega dima, a v rokah mošnjo denarja, v prsih veselo srce! Tak je bil Matevže, sicer bajtar, a Mihov sin, ponosen in zaveden Mihov sin. Ono jesen je bilo, ko so pokopavali očeta; takrat je obljubljal: mati, čez par let se vrnem, brez skrbi bodite, bova že živela. In zdaj je tisti čas udaril kakor zvon pred praznikom. Matevže je sam pisal, da pride. Kako bi strpela še dalje sama; krava je pri hiši, zdaj še telica, redila jo bova; dve lehé in joh gozda... Mihovka leže v dve gube, pa bo že še trdno stopila, o, samo da se Matevž vrne! Matevž, ta je še moj, drugi so mi ušli po svetu: Janez v Argentinijo, Mica v Dole na grunt, Tomaž k žandarjem. Tudi Matevža je zgrabilo in ga poglano, a ptica selivka se je vrnila. O, Matevže, ta je moj sin, ta!...

Krevsala je gor in dol po izbi, sladke misli so ji spajale nemirno srce. Zdaj pa zdaj se je ustavila in pogledala skozi okno, če morda že ne gre. Toda v mraku, ki je silil med bajte in kozolce, je opazila mrko postavo sosedovega hlapca, ki je ob potoku napajal živino. Brez potrebe si je popravila ruto in se obrnila od okna. V izbi je bilo tiho, le stara ura, ki je visela ob peči, je enakomerno udarjala v mračno tišino.

Saj bi mu šla Mihovka na postajo naproti. Pa kam bo reva s palico! Sicer pa, če bi ga spet ne bilo in bi zastoj krevsala uro daleč? Saj bo prišel, o, nocoj mora priti! Doma ga bo počakala. Ob sedmih pride vlak, ob osmih bo že doma.

Temno je že postajalo v izbi. Mihovka je nažgala sajasto petrolejko, jo postavila na pol privito na mizo, sama pa sedla k peči ob uri. Tam v kotu nad mizo je viselo staro razpelo. Medla luč je obsevala belo Kristusovo telo.

Mihovka se je zamislila v molitev, toda Matevže je spet stal pred njo močan in vedrega obraza, bajtarjev sin, ki se je vrnil in bo delal doma; v hlevu je sivka in junička, za vodo pod gričem lehé, spomladi bo Matevže zaoral in obsejal, zemlja bo rodila in dajala kakor mati... In potlej se bo Matevže razgledal naokoli in dobil družico in...

V kotu je visel Križani. Žalostno je povešal sveto obličje in molčal. Mihovka ni videla njegovih ran in njegovih solza.

Tisti trenutek je bilo čuti močne korake zunaj po podstenju. Mihovko je vrglo iz sanj, da se je stresla kakor v strahu in planila proti petrolejki ter jo hitro odvila. Srce ji je zaudarjalo močnejše, zavriskala bi po fantovsko, tako se ji je raznežilo. Vzela je luč in šla odpirat.

»Matevže!«

»Bog daj, mati!« se je izlilo iz sinovega srca kakor otroku.

Stopila sta v izbo. Plaha svetloba ju je božala po licih. Mihovka bi najrajši objela fanta, ki se je vendar vrnil, kot je pisal. Velik je bil in postaven. Gladko zlikana črna obleka ni nič kazala, da je bajtarski.

»Odloži, Matevže! Ti bom precej prinesla večerjo. Samo da si prišel, o ti moj Matevže,« ji je vrelo kot še nikoli.

»Ni treba, mati, sem že v mestu,« se je branil, a kljub temu je hitela po kavo in kruh in postavila predenj na mizo.

Odložil je kovčeg, sukno in klobuk ter sedel na klop.

»Tak si vendar prišel. No, težko sem čakala. Zdaj boš pa doma. Tudi doma bo dosti dela. Saj imava gruntek in sivko in telico, ki jo bova redila...«

Matevža je stisnilo v grlu, da bi zakričal na ves glas. Toda videl je pred sabo njo...

»Mati!« se mu je nehote utrgalo, a v glasu je bila nežna bojazen. »Kako bom delal — pogledjte, kaj so mi naredili!« je pomolil levico na mizo, da je votlo udaril les ob les.

»Matevže!« Groza ji je zalila dušo. »Kaj si počel?« je zevalo iz matere kakor smrtni strah.

Sin se je zjokal.

Nato je vse povedal. Valjar mu je v tovarni zmečkal roko, v bolnišnico je moral, tam so mu jo v komolcu odrezali in —

»Pa nisi pisal!«
»Kaj bi vam pisal?«
Dvoje src se je trgalo.
V kotu je visel Križani.
»Zakaj si to dopustil?« je drlo iz nje v

obupu. Toda Križani se ni zganil in tudi odgovoril ni.

»Matevže, zdaj smo res bajtarji...«

»Mati, bo že bolje!« ji je govoril, a v srcu mislil drugače.

Lokar Franc

Pesem majske noči

Vsa tiha in bleda počiva skromna vasica. Mesec siplje blede svileni luč na krasne nageljne, ki se rdeče smehljajo iz oken. Angel plove preko upognjenih streh in zbira večerne molitve pobožnih vaščanov, zraven pa trosi blagoslov in tolažbo božjim otrokom. Nekje žalostno zavija pes.

Trenutek še postojim na oglu hiše, nato pa se počasi pomaknem mimo trhlega plotu proti dišečemu vrtu. Kakor v pernici se dušijo tihi koraki po biserno orošeni travi. Tako mehka je, da bi se najraje zvrnil med njo in jo božal z grobo dlanjo. Še nekaj minut mi noge prizanašajo, samo še tja do cvetočih jablan na vrtu, iz katerih je zdrsula diamantna lepota, ki je žarela čez dan. Tam me premaga. Niti kihni ne utegnem več. Že počivam na tleh, ki so z mehko travo porasla in z omamnim cvetjem posuta.

Oh, te majske noči, ki človeka tako nena-doma omrežijo.

Kako prijetne so take noči! Vso večnost bi se človek tajal v njih. Le nekoliko je treba skleniti ljubke oči in že iztegne drevje cvetoče veje nad tabo, kakor se mati skloni nad spečim otrokom, da ga pokriža na čelu, ustih in prsih in se nato s poljubom loči od njega. In vonj cvetočega maja ti preganja nevšečne skrbi, da postaneš vesel in se skozi megleno tančico oziraš po razjedenem nebu, ki ga straži bledikasti mesec z rumenkasto lučjo. Morda celo zaslišiš murna v travi, ko še samcat kliče v noč za brhko družico, ali miške po polju, ki v orošenem kožuščku plešejo med sočno pšenico. Kakor nežno cvrčanje mastne pečenke čuješ žuborenje studenta, ki se je pravkar priklatil iz zemlje, da se zdaj zvezde ogledujejo v njem; nato pa se zvija po ozkem grabnu kakor kačar po skali in skače in tolče ob oguljeni pesek. Omamni vonj nežno razcvele šmarnice te bo morda tudi pozdravil. Ob raztrganem grmu je namreč prilezla iz zemlje in se morala nasmejati sesticam, ki so jo prehiteli v rojstvu. Nekje še žabe zagodejo, najbrž tiste majhne, zelene. Samo o ljubezni regljajo, da te zaščegeta tam pod tretjim rebrom nekje. In že zagledaš lep noseč pred sabo, mehko izdelan, za tem dvoje drobnih

očesc kakor črna izkrušena ogla in lasje frlijo okrog, ker so tako mehki in puhasti, v njih pa rož, vse polno rož iz tega majskega vrta...

Gledaš in gledaš vse to. Poslušaj, se čudiš. Nenadoma se znajdeš v občutku, da ti razsaja srce in ti žene palečo vročino v lica. Kakor otrok ležiš v travi in misliš..., ne, sanjaš, o maju...

Izenada se veter primaje iz gozda, dihanje preko obraza in odnese lepe sanje, da se presenečen premakneš in odpreš oči na stezaj. Nebo, zvezde, v sredi luna, krog tebe cvetje.

Maj... ti rajski vrt!...

Srce se širi; naval majske noči se razliva po tesnih prsih; dvigneš se; spet pripreš oči, nabereš sapo in fantovski vrisk se razlije čez vas. Iz daljave se čuje odmev. Nov vrisk na koncu vasi, nato še drugi in tretji. Šestero — morda še več — grl se potaplja v noč. In še enkrat. In v drugo odvriskajo vsi, vsi ti fantje iz naše vasi.

Iz cvetočega vrta jo mahnem proti stari kapelici, ki počiva sredi vasi. Tam se zberemo, mogočno spet v zboru zavriskamo, in vsi smo eno, vsi fantje korajžni in mladi. In Janez se postavi v sredo med nas ter razprostre roke. In primemo se okoli vratov, zaukamo vnovič, nato pa hajdi po vasi skozi mesečno noč.

V tišini poti zadone naši koraki, ob udarcu naših korakov se porodi pesem. Srce se pridruži temu bobnenju in še v močnejših sunkih zaplove po žilah. Petje se dviga proti daljnim višinam, glasovi poskakujejo in se razpršujejo v večernem hladu, nato pa pojemajo nad tihimi polji. Kvakanje žab v trenutku zamre. Drevje se zgane, ko zasliši veselo fantovsko pesem. Odkod to sladko petje, se zavzeto vprašuje. Na krožečih valovih ubranih glasov pa se pripelje ponosen odgovor: fantje so to, fantje iz naše vasi.

In gremo dalje skozi vas; tja do roba sanjavega gozda, tja do črnih dreves, kjer ptice brez pesmi sede in tema polzi po bisernih vejah. Tam se obrnemo in hajdi nazaj. Nova fantovska pesem zaplove preko temine. Zvezde žejno zrejo na nas, a mi se ne zmenimo

zanje, ker pojemo, vriskamo, vriskamo, pojemo, saj fantje smo vsi iz naše vasi.

In spet se primemo okoli vratov in se pomaknemo dalje po vasi, tja mimo hiš in skednjev in pojemo, ukamo, vriskamo, žvižgamo, dalje in dalje, veselo, korajžno. In fantovska pesem potrka na okna z rdečim zastorom, kjer sanja nekdo in pričakuje. Dekleta se vesele teh glasov. Poznajo jih. Ponosno poslušajo vriske in v srcu se vesele: »Oh, že spet ti naši fantje! In moj je med njimi, pa moj in moj...« Vsaka ga spozna že po glasu, po vrisku. In goreča fantovska pesem jim boža srca.

Stari očka, ki še ni zatisnil očesa, ker ga daje revmatizem v nogi, se trudno predeva po postelji. Pa ti priskače do njega smejoče se fantovsko petje in ga zbode v uho, da nehote vzklikne: »Ho, saj to so fantje iz naše vasi; tam gredo, preko polja gredo ti naši fantje.

Pa ukajo in vriskajo. O, naj le ukajo, naj le vriskajo, kdo bi jim zameril. Saj smo mi tudi, ko smo bili mladi. A sedaj? Oh, moja noga...« Brez joka se mu prikrade solza v oči in zdrči po gubasti koži na raskavo vzglavje.

Mladost, ah, mladost!

Pa pravijo: »Odreči se mladosti, odreči se veselju, to nekaj velja!« Ne boš, Jaka, naše kaše pihal, posebno ti ne, ki ne veš, da imajo drugačno kri ti fantje iz naše vasi.

Pomlad, mladost, veselje, maj!

Hej, mladenič, slovenske matere sin! Zapo, zaukaj, zavriskaj, da se bo slišalo v deveto vas, da bodo lahko spoznali vsi, kaj se to pravi, če ukajo fantje iz ene vasi.

Juhejsa, juhej, oj fantje vi, pokažite, kaj znate zdaj, ko ste mladi; naj čuti ves svet, kako vroča je kri od fantov korajžnih iz slovenskih vasi!

Trije božji fantje

J. G. Oberkoffler. — Poslovenil Janez Pucelj.

Mežnarski hlapček.

(Nadaljevanje.)

Bogar je nesel koretelj in štolo za duhovna. Dišaven gozdni zrak je pihljal Krištofu okrog vročega čela. Bilo je zgodaj popoldne. Fant je pogledal za kukavico, ki je zletela skozi šibje. Kmalu nato je zadonel njen glas. »Osemkrat,« je naštel Prpar. Zolna je trkala na deblo s kratkimi, jeznimi udarci. Trdo je odjekalo.

»Dober les, smolnat in jednat. Tu ni nič vollega,« se je okrenil Trdan h Krištofu.

Ta je premišljal, ali naj bi vprašal, kdaj bodo srečali Kovnikarja. Oprezoval je skozi goščo. Pri vsakem ovinku mu je zaplalo srce hitreje, kajti zdaj zdaj se mora pokazati kovač. Morda sedi pod drevesom in dremlje, truden od dolgega čakanja. Tudi je lahko, da kleči ob poti, da bi prejel duhovnikov blagoslov. Ali pa bo koj iz gozda planil na Bogarja? Ne, ne, gotovo je sklonjen mož, ki bo opiraje se na palico prišel nasproti romarjem, stopil na stran, da jih spusti naprej, in s klobukom v roki in sklonjeno glavo molil z njimi. Na koncu se bo pridružil procesiji, on, tujec, ki ne spada med trumo pobožnih molivcev. Ne, ne, pred Bogom so vsi ljudje enaki. Ne bi bilo možno, da je Kovnikar umrl? Kaj tedaj? Moral je biti z Andrejem Bogarjem dober prijatelj, sicer ne bi spraševal leto za letom po Luciji in Krištofu. Kaj

če bi, za božjo voljo, celo morda kaj vedel o skrivnostnem umoru, kar more povedati samo njemu, sinu? Ah, kako naj pride kovač do tega, ko so pa modrejši možje poizvedovali po vsem tem! Vselej zastonj. Vsekako o tem ni mogoče dvomiti, da je Bogar Kovnikarju, ko sta se zadnjič videla, marsikaj povedal. Može radi govore o važnih rečeh. Ne, ne, Krištofu mora kovač povedati, o čem je govoril oče. Prosil ga bo.

Šli so mimo križa, ki je stal ob poti.

»Lansko leto je čakal tukaj.«

»Koga meniš, Joras?« je vprašal Grabnar.

»Kovača s Križne gore.«

»Ah, Kovnikarja! Smo ga že tako navajeni, da mu pravimo sel Matere božje. Fantinje, ki pridejo prvič na Križno goro, že vedo: kadar se prikaže Kovnikar, tedaj ni več daleč do Matere božje dobre letine. Saj, saj, lansko leto je čakal tukaj.«

»Se tudi jaz spominjam,« reče Trdan. »Samo leze Kovnikar od leta do leta čedalje bolj skup. Siv je in strhel. Saj vendar mož ne more biti še toliko star.«

»Ne še menda! Saj vprav to je čudno,« zaziblje Knap glavo, »starejši ni bil kakor Andrej Bogar.«

»Ne delajo starosti leta,« pripomni duhovnik. »Marsikdo se stara odznotraj. Kar se

komu zida leta in leta, je pri drugem sežidano v dnevno. Je to tako, kakor da se je odprla v življenju takega človeka zevajoča razpoka, ki se sesuje vanjo vsa njegova bodočnost. Konec je. Nima pričakovati ničesar več. Vse ga je prehitelo. In tišina ostane. Moški so prikimali, toda razumeli niso vsega. Mladi Bogar je prisluškoval še vedno.

»Lejte,« je končal Jurij Fik, »če tako pregledamo človeško življenje, ni moči vselej natanko reči, to je krivda, to je usoda, to je obiskanje in to je kazen, kakor da bi bile barve. Bog sam izravna v nedoumnosti svoje ljubezni in pravičnosti. On ima za krivdo milost, za usodo previdnost, za obiskovanje domovino in za kazen modrost. Dokler živimo.«

Za trenutek je šlo skozi vrste: Kovnikar! Ah, zdaj bomo kmalu tam! Mladina si je oddahnila. Starci so zatajili radovednost pred dogodkom, ki so ga bili vajeni, pa jim je le bil vselej nov.

Pri Magdaleninem znamenju da stoji.

Krištof Bogar je segel po Trdanovi roki.

»Kaj je, Krištof?«

»Nič ni.«

»Tedad, če je kovač že pri kapelici, daj sem koretelj in stolo. Pri Magdaleni je navada, da začnemo moliti za prihod. V četrto ure bomo iz gozda.«

Duhovnik si je nataknil koretelj in si dejal stolo. Romarji so počakali. In ko so zdaj tisti, ki so molili naprej, povzdignili glas z novo močjo, se je procesija urejeno premaknila. Molitev je valovila okrog debel. Niti najmanjšega ptičjega klica ni bilo več slišati. Belo banderco je plavalo kakor sončen oblak nad sivimi, rjavimi in plavolasimi glavami mož in fantov. Rdeče banderco je obstalo od blaženosti v šumenju gozda. Lejte, je malo zavela svila, potem pa je bilo valovanje videti tako veliko, kakor da udarja neviden ocean okrog in okrog z valovi ob valove.

Vsa trudnost je izginila iz udov. Možje so korakoli kakor vojaki.

»Svet, svet, svet — si ti, Gospod vojnih trum — nebo in zemlja — sta polna tvoje slave —«

Kakor bron je donelo v zboru tistih, ki so molili naprej, in besede so jim bobnale kakor zmagovalne trombe pred silno bojno vrsto. Tedaj se je zazdel Krištof Bogar sam sebi tako majhen in neznamen, kakor da visi sam brez vsake žive duše v grmečo, krožečo večnost. Kovnikar je klečal pred kapelico svete Magdalene, siv in siroten. Sršasta brada se mu je bohotila okrog obraza, iz katerega ni mogel izbrisati vseh sledov svojega sajastega

rokodelstva. Oči, vnete in rdeče obrobljene, so mu tipale kakor slepe in ugasle po mimo idočih moških. Vendar so iskale polne nemira in groze, kakor da so se sprostile in ne vedo zdaj več kam, zakaj vse, vse je polno pretečih nevarnosti, ki bodo navalile nanj.

»Je to Kovnikar?« je šepnil Krištof.

»Je, to je,« odvrne mirno Trdan. »Danes mu ne bo treba več spraševati po tebi. Danes te je le pričakal.«

Kozma potisne fantiča ob stran pota, na kateri je klečal Kovnikar. »Pojdi! Stopi tja in mu povej, kdo si!«

Tedad Bogar prestrašeno plane kvišku in ohrepenel obstoji pred kovačem.

Ta ga hoče nejevoljno potisniti v stran in dvigne roko. Dosti romarjev zakliče Kovnikarju pozdrav ali mu pomaha, ko gredo mimo. Čudno se jim je le zdelo, da je Bogar radovedno in brez sočutja, kakor so mislili, strmel v kovača.

Skoraj je bila procesija že mimo, tedaj reče kovač:

»Kaj bi rad, fant?«

Še preden je Krištof mogel odgovoriti, seže Kovnikar po torbi iz teletine, tako nenadoma, kakor plane jastreb na pišče.

»Od koga imaš to torbo?«

»Od očeta.«

»Si ti Bogar?«

»Da, jaz sem.«

Kovnikar je opazoval fanta z bodečimi očmi. Krištof enači očetu. Zdjaj Kovnikar hropeč vstane, zgrabi brezvoljnega mladca in ga vleče stokajoč iz smeha in molitve za romarji.

»Hoho! Bogar si! Si dolgo odlašal, preden si prišel. Strah, fant, te ni treba biti nič pred menoj. Že zdavnaj sem ti hotel nekaj povedati. Pozabil nisem...«

Zadnji romarji so se ozirali nazaj. Tudi Trdan je stopil iz vrste. Ko pa je videl, da gresta kovač in Bogar za njimi, je šel dalje. Kovač Krištofa ni izpustil. Tedaj je Krištof nenadoma potegnil divje iz trme in strahu. Oboje mu je gledalo iz oči. Tedaj je zaprosil temni, ubogi mož:

»Počakaj, Krištof! Če mi boš hotel ulti, se lahko zgodi, da te pobijem s palico. Ne, ne, fant, kovač ne stori nikomur več nič hudega. Potoški romarji ne gredo nikdar sami, gre vselej z njimi mrtvi Bogar. Zdjaj bo dobil mir, namesto njega pride sin. Ti nisi še nič nevaren, fantek. Sem pogled, če te zgrabim tu za šinjak ali tu za golt, boš malo zahropel in po tebi bo. Kovač ima trde pesti.«

Hhkrati je božal mladca drhteč in ljubkajoč po plavolasni kečki, da je Krištofa spretelaval mraz.

»Ljubi Krištof, moram ti povedati še o očetu. Tistega večera sem sedel dolgo pri njem. Bil je imeniten večer, kakršnega ni bilo nikoli več.«

Pohlevno in mirno po vseh divjih grozah svoje duše, ki so se tudi fantiču utrinjale v srce, je govoril kovač. S Križne gore sem so že bučali zvonovi, zakaj romarji so prišli v vas.

»Sedi semkaj, Krištof, da ti bom pripovedoval o očetu. Tu je senca. Sedi na kamen! Ne skači mi v besedo!«

Komaj da sta sedla, je kovač vstal težko dihajoč in molče lomil roke. In mahoma se mu je zaiskrilo oko zlobno in vroče. Satanski smeh je vstal možu iz prsi. S hripavim glasom je zakričal fantu: »Hudič te vzemi, ti žabji križmek! V tvoji duši in na vsem tvojem telesu ni toliko prostora za črne saje, kolikor jih nosim jaz v kotiču svojih ust.«

Za fantom, ki je osupel odskočil, je vrgel palico. Odvršela je Krištofu mimo glave. Ko se je ta še enkrat obrnil, je prišel kovač vprav iz gozda, velik, teman in grozeč.

Bogar je dohitel romarje, ki so izginjali med zvonjenjem in bučanjem orgel skozi cerkvena vrata. Bil je vesel, da je ubežal. To je bil torej njegov vhod na Križno goro? Da ga je podil kakor divjo zver grozoviti mož? Ne, ne, nič nesvetega se ne zgodi tam, kjer časte čudodelno podobo Matere božje. Bogarju se meša v glavi. Vedel je, da je v cerkvi nad votlino, več ta trenutek ni razumel. Pozneje se je znašel poleg Trdana: ležal je zunaj pred cerkvijo na mehki tratini. Dosti romarjev je počivalo okrog in okrog. Slekli so si bili suknje in sezuli čevlje.

»Krištof, seveda, pot je dolga. Si zgrabil, prav do zadnjega kosa. V cerkvi se ti je potem zvrtilo. Se ti je bil naredil črn svet pred očmi?«

»Menda.«

»Potem sem te nesel venkaj. Težak ravno nisi, fantek!« se je smejal Trdan zadovoljno, ko je zapazil, kako prihaja njegov varovanec spet k moči.

»Tam čez leži pod drevjem tudi nekaj fantičev. So pač trudni, trudni. Nič za to! Poznam ta rod. Zvečer pojdejo spodaj kljub temu v krčmo merit se, kdo je močnejši. Taka je pač navada. Kolikor časa hodim na Križno goro, so vselej dobili Potočani,« je ponosno sklenil Trdan.

Ko mu je Krištof opisal, kako sta se srečala s Kovnikarjem, je zmajal Trdan z glavo:

»To je bilo torej in ne dolga pot! Bogme, Krištof, kovač je videti po tem, da rad straši mladino. Šale divjih mož niso sladkarije. Saj,

saj, spal boš ponoči pri meni. V krčmi imam hram.«

Prav, in o očetu da ni Kovnikar ničesar povedal? In po Luciji tudi ne vprašal? Čudno! Čudno! In njemu samemu, Krištofu, ki ga je pričakoval leta sem, njemu tudi ni nič posebnega razodel? Samo svojo burko je uganjal z njim? Trdan je sicer gledal zdravo in prosto v svet in je poznal nekatere norosti ljudi, ki jih človek zares ne more imeti za kakšno posebna znamenje, toda kovač mu je le postal zagoneten.

»Rečem ti, fantè, ali je grešnik, katerega današnja pavlihovska obleka mu bo jutri za spokorno obleko! Čuj, človek, ne klati se sam okrog! Pojdi, ko se spočiješ, v votlino in moli! Te ni treba biti nič strah. Je več Potočanov v vasi kakor Križevcev. Mene dobiš, da le vprašaš. Imam še opraviti pri proštu in graščaku. Če bi rad legel, pojdi v krčmo in povej: jaz sem Bogar. Trdan me je vzel s sabo, pa bo vse v redu.«

S temi besedami se je Trdan dvignil mladeniško čil, kakor da ni za njim hoje desetih ur.

Bogar je zrl z griča, kjer stoji cerkev, doli v vas, venkaj čez polja. To je kraj, kjer so mu umorili očeta. Ali še živi morilec tukaj v kateri teh hiš? Ali hodi od hiše do hiše in berači daleč proč, morda v tuji deželi, preganjan od pekoče vesti? Krištof se je ozrl in zagledal poleg sebe Jorasa Franceta.

»Vem, kaj misliš. Pusti očeta v miru!«

»Se vidi hiša, ki je v njej umrl oče?«

»Pojdi vendar rajši v votlino, tam je kraj miru. Ne, ne, potem boš spraševal druge. Tista hiša tam čez je. V skednju ga je zabodel.«

Bogar je strmel doli. Ni bilo nič posebnega na hiši. Mirno in zastavno je stala v majniškem soncu kakor druge hiše.

»Prošt je blagoslovil skedenj in ga pokropil z žegnano vodo. Domači so gori skozi devet dni molili rožni venec za uboge duše v vicah. Vse je ostalo tiho in mirno. Kaj naj bi tudi iskal tvoj oče še na tem svetu! Pojdi, fant, več ti tudi drugi ne morejo povedati.«

»Ampak kdo jih je umoril?«

Joras ni odgovoril.

»K proštu bi šel. Kje je proštija?«

»Tu za cerkvijo, nekaj stopnic doli.«

Bogar je dal proštu tri goldinarje, ki mu jih je bila dala mati, in deset goldinarjev iz usnjene mošnjice Kovnikarjeve. Dal je za maše za očeta na Križni gori in v Hrovači. Prošt, visok star duhoven in kanonik, je tolažil fanta z milimi, očetovskimi besedami. Da ni moči reči nič določnega, kaj se je zgodilo tisto noč, ko so umorili očeta; na nekaj

pa bi pač lahko prisegel, da je Andrej Bogar s smrtjo zapečatil lepoto in moštost svoje duše. Prav to je bil on, prošt, pred mnogimi leti rekel tudi materi. Bogar je hotel vprašati. Tedaj je prošt dvignil roko, kakor da hoče braniti, in je molčal. Ali je Kristof dobil kovača? Seveda, seveda!

»Prav, če se je to tako primerilo,« reče prošt počasi, »te bo pač kovač spet iskal. Bodi dober z njim, Kristof. Nihče ne ve,« vzdihne duhovni, »kako je z njim.«

Bežno je potegnil z roko Kristofu preko temena.

»Človek mora biti z vsemi dober.«

Zunaj je jedel Bogar od popotne, zakaj začutil je, da je lačen. Večina romarjev se je bila porazgubila po vasi. Nekateri so iskali prenočišča, druge so že pričakovali znanci in prijatelji, dosti jih je sedelo po krčmah in kvartalo. Tudi so ropotale krogle po kegliščih. Votlina je bila prenapolnjena. Molivci so se venomer menjavali. Pri enem rožnem vencu je hotel biti vsakdo. Dosti jih je, zlasti revnejših moških in hlapcev, opravljalo dolgo pobožnost za tiste, ki so jih bili naprosili in jim naročili; zato so dobili popotnico in lep denar na roko. Saj vendar ne morejo vsi Potočani na božjo pot na Križno goro! Tako so poslali tisti, ki so morali ostati doma, k Mariji svoje sle, da so ji sporočili njihove prošnje. Bogar si je očitil, da še ni bil v votlini. Kakšen fant je vendar, da je zastran norca bežal! Če bi mu bil kovač hotel kaj hudega, bi vendar ne bil dal materi denarja in ga ne bil leto za letom pričakoval. Ali bi bil oče, če bi živel, z njim zadovoljen? Komaj! Ne, ne, Kališčar ima prav. Je nekaj drugega, obče vati z rezljanimi angelci in kipi in nekaj drugega z živimi ljudmi. Ti nimajo vselej nespremenljivega, blaženega miru na obrazu,

pri teh se spreminja in preskakuje in se skriva tisočkrat. Glede takih reči se mora človek šele preizkusiti, ali je človek kakor treba. Moža pa se on, Kristof, danes ni izkazal. Sram mu je segel v srce. Z globokim hrepenjem v duši, da bi kovača vendarle še srečal, se odpravi in gre v votlino.

V votlini na Križni gori so gorele ta večer sveče. Ko so Mater božjo pred sto in sto leti še častili v Potoku, je gledala iste obraze, duše in bridkosti. Tu žive stare žlahte naprej v vrsti novih rodov. Marsikak fantin bo pač med molivci, čegar pradedu je Marija čudovito pomagala. Mladi ne ve nič več. Veselila se je Marija teh mož, ki ljubijo domačijo, ne da bi govorili o tem. Bilo jim je v krvi in bili so zrastle z materino zemljo kakor debela njihovih gozdov.

Sladka soparica, toplota in vonj, ki so jih izžarevale sveče, so plavali nad glavami. Na koncu rožnega venca je dostavil še vsak, kdor je molil naprej, še poseben dostavek, kakršen je doma v navadi izza davnega. Zakaj doli v dolini imajo domačije poleg svojih posebnosti samih tudi še posebno molitev. Med te molitve so doneli mili darovi, ki so padali v skrinjico. Goldinar, šestica, štirak, krajcar. Pa bila je le ena vrednota, ki se je po nji meril denar: ljubezen in zaupanje. In ta dva sta bila pri vseh enaka.

Tudi Bogar je daroval dva goldinarja materina. Klečal je v širokem stolu. V desko, kamor se je opiral, so bile vrezane črke in letnice. Pod črkama M in O so stala števila petdesetih let. Nobenega ni manjkalo. Vsa vrsta je bila sklenjena. Petdesetkrat torej je romal ta mož na Križno goro. V letu, ki ni bilo več izrezano, je pač umrl. Nerazumljivo začudenje se je polastilo Bogarja.

(Dalje prihodnjič.)

PO KATOLIŠKEM, KULTURNEM IN ŠPORTNEM SVETU

Udeležba katolikov na evharističnem kongresu v Budimpešti. Iz vseh krajev sveta se katoliki v velikem in naravnost inpozantnem številu prijavljajo na evharistični kongres v Budimpešti. Tako pride 300 Braziljancev, ki bodo na povratku obiskali tudi Rim in Jeruzalem. Prav toliko pride Belgijcev in Francozov. Italijanov pride okrog 6000 s 40 nadškofi in škofi. Angleži zbirajo za siromašne vernike prostovoljne prispevke, ki bodo mnogim delavcem omogočili udeležbo na kongresu. Prav posebno veliko udeležencev pa se je prijavilo iz sosednih dežel. Iz če-

škoslovaške jih pride 15000. Praška vlada je dala 100.000 Kč kot podporo za ta kongres. Tudi iz Rumunije jih pride okrog 13.000, iz Poljske pa celo 17.000. Mnogo se jih bo udeležilo tudi iz naših krajev.

Sveto pismo v filmu. Z Angleškega javlja, da se je tam ustanovila filmska družba, ki bo dala filmati razne dogodke iz svetega pisma. Ta biblijski film bo obstajal iz treh delov in bo stal najmanj 4 milijone funtov. V njem bo sodelovalo nad 10.000 ljudi. Snimali ga bodo preko leto dni.

Koliko tujcev je pri nas v službi. Pri statističnih podatkih za leto 1936. je skupno število tujcev, ki so pri nas zaposleni, tole: Avstrijskih Nemcev 9875, Čehoslovakov 38423, Italijanov 20811, Madžarov 21316, Nemcev 3297, Poljakov 7155, Rusov 26790, iz drugih držav 13099. Vseh skupaj 140766. K temu je treba pripomniti, da ti tujci pri nas le izjemoma opravljajo težka dela, medtem ko naši izseljenci v tujini po velikanski večini opravljajo samo težke posle. Tako je pri nas tujcev, ki so zaposleni kot navadni delavci, samo 1469 ali 2%.

Olimpijski film XI. olimpijskih iger v Berlinu 1936. je bil prvič predvajan marca meseca v Berlinu — torej po skoro dveletni skrbni pripravi. 400.000 m filma so porabili pri snemanju prizorov, od tega so obdržali 6000 m; to zadostuje za dve dolgi predstavi (navadno so filmi dolgi 2000 — 2500 m). Velik del filma odpade na prizore pri treningih pred odločilnimi tekmami (film ima posebno namen, pokazati gledalcem, kako vztrajno in vestno se mora atlet pripravljati, da doseže pri tekmah uspeh). — Poleg vsega pa hoče film poudariti, da sama telesna kultura brez duhovne primesi nič ne pomeni. V tem pogledu je treba pohvaliti vodstvo filmanja, katerega delo ni bilo lahko kljub temu, da je imelo na razpolago veliko živega materiala in tehničnih sredstev.

Telovadnice v Švici. V redko kateri državi se zdi gradnja pokritih telovadnih prostorov tako pomembna kot ravno v Švici. Dva razloga sta za to: Podnebje v Švici je hladno, pogosto tudi poleti dežuje in je to stalna ovira za telovadbo na prostem. Poleg tega pa je ravno orodna telovadba v Švici izredno raz-

vita in v dolgi, mrzli zimi se lahko uspešno goji samo v dobro prirejenih zaprtih prostorih. V Švici ni skoro večjega športnega prostora, ki bi ne imel tudi velike telovadne dvorane. Te telovadne dvorane se odlikujejo po prostornosti in veliki zračnosti; grajene so zmerom kot samostojno poslopje in niso vključene v prostore navadnih poslopij, kar je pri nas pogosto velika napaka. Poleg vsake telovadne dvorane je zmerom tudi telovadni prostor; tudi na to pri nas premalo pazimo. Najnavadnejši tip podeželske telovadne dvorane v Švici je dvorana v razmerju $18 \times 9 \times 5,5$ in stane s stranskimi prostori (garderoba, kopalnica, stranišče) in z opremo orodje vred 500.000 Din (gradbeni stroški so v Švici 50% večji kot pri nas).

Praznoverje in športniki. Pogosto beremo, slišimo ali sami opazimo, kako praznoverni so mnogi športniki; posebno so v tem znani avtomobilisti in letalski piloti, ki nosijo čisto toliko raznih amuletov (t. j. predmetov, ki naj jih varujejo pred nesrečo, n. pr. lutke, verižice, kremplje kake živali itd.), da se lahko kosajo s čarovniki primitivnih narodov. — Pred kratkim je izšla knjiga »Praznoverje v športu« (v nemškem jeziku), v kateri je pisec zbral premnogo primerov včasih naravnost smešnega praznoverja med športniki. V tistih panogah športa, kjer naj bi bila »sreča« oz. »smola« izrednega pomena, je največ priznovernežev. Skoro nič praznoverja pa pisec ni mogel zaslediti med orodnimi telovadci — ti namreč zmerom znova lahko sami na sebi ugotovijo, da izvedba gibov (n. pr. veletoč s saltom) zavisi od njihove moči in spretnosti, ne pa od kakšnih obeskov.

MED SLOVENSKIMI FANTI

ZVEZA FANTOVSKIH ODSEKOV LJUBLJANA.

Prosim omenjeno zvezo za članstvo enega od odsekov, včlanjenih v omenjeni Zvezi.

Daleč sem od domovine in ravno to me žene, da poprosim Zvezo za članstvo, ker si s tem želim pridobiti ožje stike z domovino. Ko čitam v »Slovincu« ali »Domoljubu« o živahnem delovanju Fantovskih odsekov na narodnem in prosvetnem polju in prid in blagor naše domovine, o njihovih nastopih na javnih prireditvah, taborih itd., se me poloti silno domotožje, toda kaj morem, ko me od Slovenije loči čez 1000 kilometrov, zato se ob takih prilikah udeležujem našega življenja in dela samo duhovno.

Zato želim, da bi postal vsaj član tega društva in bi bil vsaj po društvu tesneje zvezan z domovino ter tako postal odpornejši, da se ne potopim v morju tujine in ostanem živ ud slovenskega naroda.

Upam, da bom kmalu včlanjen v enem odseku Zveze, odsek naj mi zveza sama določi; če so potrebni kakšni pogoji, prosim pojasnila.

V pričakovanju veselega odgovora pošiljam vdani pozdrav

Anton Rijavec
z. j. Obilič Kosovo
Vard. banov.

V Obiliču, dne 9. aprila 1938.

Opomba urednika: Priobčujemo to pismo slovenskega fanta, ki živi v Južni Srbiji, pa želi ohraniti stik z našo organizacijo in našim delom. Prav veselji smo bili vsi tega pisma, ki pravi, da se ta naš fant ni izgubil, da si je odšel iz domače fare za kruhom po svetu. V tolažbo bodi temu dobremu fantu povedano, da tudi ZFO misli nanj in ni pozabila fantov, ki so odšli v svet. Včlanila se je v Izseljeniško zbornico, na drugi strani bo pa tudi zmerom gledala na to, da vsi njeni odseki vneto in stalno vzdržujejo stike s fanti domače fare, ki živijo v tuzemstvu in zamejstvu.

ZAVOD SV. STANISLAVA V ŠT. VIDU NAD LJUBLJANO

Ko se je ustanovila ZFO, smo dijaki iz zavoda sv. Stanislava takoj stopili v stik z njo, ker se zavedamo pomena, ki ga imamo dijaki pri prosvetnem delu za naše ljudstvo. V oktobru 1937. smo pričeli delovati. Že isti mesec smo priredili malo tekmovanje, in sicer za lahkoatletsko prvenstvo v zavodu. Dosegli smo nekaj dobrih rezultatov. (Slika!) Ni pa nam šlo samo za rekorde, ampak za pošteno razvedrilo po napornem učenju. Neusmiljena jesen nas je pregnala v telovadnico, kjer smo

skozi vso zimo dobro vadili redovne, proste, orodne vaje in gimnastiko. Prosvetno smo pozimi delali na sestankih, kjer smo pokazali tudi nekaj odrske umetnosti. Miklavžev večer smo proslavili z lepo uspelo opereto.

Dne 6. marca 1938. pa smo priredili akademijo, ki je lepo uspela. Obiskali so jo mnogi odlični gostje, zlasti Mons. Armand Thibandean, Secrétaire Général de la Fédération Gymnastique et Sportive des Patronages de France (generalni tajnik francoske telovadno-sportne zveze), zastopnik Zveze g. dr. Capuder in g. prof. Marijan Dobovšek, vneti

vaditelj naših športnikov. Tehnični tečaj je dokazal naše marljivo zimsko delo in nas je bil učitelj br. Jeraj resnično vesel. Tudi prosvetno stvarino smo si že nekoliko bliže ogledali in upamo, da bomo sodnikom pogumno gledali v obraz. Pridno se pripravljamo tudi na junijski tabor, na katerega mislimo poslati krepko četo telovadcev in lahkoatletov.

Krojev zaenkrat še nimamo veliko. Saj je znano, da študent ni nikdar posebno pri denarju. Sedaj imamo 4, upamo pa, da jih bo do junija precej več. Marsikateri kraj je zaenkrat še odvisen od beležnic gg. profesorjev, kakor bo pač sinko zdelal...

Fantje slovenski, niste sami; z vami, na vaši strani smo tudi študentje. Čeprav nam da šola dovolj dela in skrbi, se vendar ne bojimo še drugih žrtev in dela, da se izobražujemo v prosvetnem pogledu, saj vemo, da bomo prišli prej ali slej na vrsto, da nastopimo kot voditelji slovenskih fantov.

Slovenski fantje! Vztrajajte pri svojem delu! Dijaki iz zavoda sv. Stanislava vam objubljam svojo pomoč in vam kličemo:

Bog živi!

Francé Torkar.

SMUŠKE TEKME FANTOVskega ODSEKA SV. PETER — LJUBLJANA

V nedeljo, dne 20. februarja so v Zlebeh nad Medvodami fantje šempeterskega fantovskega odseka priredili pod tehničnim vodstvom brata šeslja, smuškega referenta pri ZFO, tek na 8 km z višinsko razliko 200 m. Tekmovalo je 7 tekmovalcev v konkurenci in 3 izven konkurence. Kljub težki (zaradi pomanjkanja snega), po gozdu izpeljani progi, so bili doseženi lepi uspehi:

1. Jerman Fr. 54 min. 28 sek., plaketa in darilo;
2. Verbinc Mirko, 56 minut in 49 sekund, darilo;
3. Osterc Ludvik, 56 minut in 53 sekund, darilo;
4. Gaspari Mirko, 1 ura, 16 minut in 28 sekund;
5. Safošnik Rajko, 1 ura, 16 minut in 48 sekund;
6. Cenčič Jelko, 1 ura, 19 minut in 36 sekund.
7. Avanco Leo, 1 ura, 26 minut in 22 sekund.

Organizacija in izvedba tekem je bila brezhibna, le markacije so smučarji na nekaterih mestih pobrali, kar je tekmovalce motilo na progi.

FANTOVSKI ODSEK BESNICA

Ker naš odsek še ni poslal Kresu nobenega dopisa, gotovo večina fantov še ne ve, da dotični tudi pri nas obstoji.

Ustanovni občni zbor smo imeli 20. nov. 1937. Članov sicer nimamo veliko, pa je za našo faro, ki je po številu prebivalstva zelo majhna, število zadovoljivo. Rednih članov imamo 21, podpornih 20, mladcev 13, naraščajnikov pa 14.

Redni člani imamo sestanke skupno s telovadbo vsak torek zvečer. Na sestankih pre-

Fantovski odsek Besnica: tekmovalci

davamo sami iz knj. »Fantovski sestanek«. Vso zimo smo se pripravljali za odsekovne tekme, ki so se vršile na praznik sv. Jožefa. Naše delo je bilo sicer samo dobro ocenjeno, toda že ta mali uspeh nas je tako navdušil, da smo še z večjim veseljem prišli za delo. Sestanke smo res nekoliko opustili, smo pa zato telovadne večere podvojili. Tako upamo,

da nas zvezni telovadni učitelj ne bo dobil nepriljubljen.

Za naš mladinski med. tabor se pripravljamo z velikim veseljem, saj se zavedamo, da je uspeh tega tabora odvisen od naš članov fantovskih odsekov samih. Ustanovili smo poseben odbor, ki ima samo to nalogo, da agitira za udeležbo od hiše do hiše, da spravi v Ljubljano slehernega zavednega farana, da bo skupno z nami manifestiral za naše vzvišene katoliške ideale. Kozjek Anton.

FANTOVSKI ODESK V MAVCIH

Da tudi naš odsek minulo zimo ni počival, je pokazala akademija dne 27. III. 1938., ki je prav lepo uspela. Priredili smo jo skupno z dekliškim krožkom. Spored je sestajal kar iz 14 točk, sodelovalo pa je 50 oseb: članov, članic in naraščaja. Pa tudi pevski in tamburaški zbor pod vodstvom g. Tišlerja se je dobro odrezal, saj pri njem sodelujejo skoro vsi člani in članice. Poleg akademije pa so tudi tekme dokazale, da nismo v zimski dobi počivali. Upamo, da smo se dobro izkazali v kranjskem fantovskem okrožju. — Odsek so letos morali zapustiti štirje člani, ki so s ponosom odšli k vojakom, da služijo kralju in domovini. — Za slavnostne dni v Ljubljani ob koncu junija je pri nas zelo veliko zanimanja, tudi od nas bo v tistih dneh v Ljubljani marsikdo manifestiral v kroju ali pa v narodni noši za naša katoliška načela. J. P.

NOVE KNJIGE

Ljudski oder V., peti zvezek. Našim odrom za povelikonočni čas. Prejeli smo V. zvezek Ljudskega odra, ki prinaša zelo pestro vsebino iger za naše ljudske odre po deželi za povelikonočni čas, za slavlje prvega svetega obhajila, majnik in Telovo, torej za čas, ko se igralci iz dvoran presele na prosto pod mlo nebo, zlasti pred cerkve. Najprej podaja urednik prof. Niko Kuret seznam iger, ki bi prišle za igranje v poštve za ta čas: Flžgarjeve, Jalenove, Krekove in nekaj prevodov. Med njimi našteva tudi Govekarjevega Martina Krpana, ki pravi o njem, da je »s primernimi spremembami za silo včasih še porabna, a zahteva mnogo aparata.« Jaz sem nasprotno mnenja, da prav zaradi tega velikega aparata ta igra na naših podeželskih odrih sploh ni uporabna, dasi bi po svoji vsebini in snovi to zaslužila. Vsekakor bi bilo potrebno, da jo kdo boljše in novemu gledanju na ljudski oder skladneje in primerneje dramatizira!

Za tem slede v zvezku nove ljudske igrice za povelikonočni čas: *Christoferus*, ki ga je

spisal Helnen in prevedel Joža Lovrenčič. Ta igra je kot nalašč spisana za Telovo ali za slavlje ob prvem sv. obhajilu. Kaže nam neustrašenega, junaškega dečka Tarzicija, ki daruje rajši svoje življenje, kakor da bi poganskim otrokom izročil sveto popotnico, ki jo nosi kristjanom v ječe. Igra nas uči poguma in usmiljenja, češ da je maščevanje prihranjeno Gospodu. Takole pravi: »Tisoč bremen nosi svet, samo bremena, ki je Kristus, ne nosi. Tisočerm gospodom služi svet, samo najvišjemu Gospodu ne služi. K tisočerm ciljem popotujejo ljudje, samo h Kristusu ne popotujejo.« Igra se zaključi v pesem Kristus kralju! Igra je povsem ljudska, saj sodeluje z igralci vse občinstvo. Vrednost ji daje zlasti globoka religioznost, ki veje iz nje.

Rennerjeva Igra o služabnikih, ki jo je prevedel Janko Moder, je prekrasna alegorija dobrega življenja. V svoji motiviki je podobna misteriju Sleherniku, samo da tam privede pisatelj k Bogu le graščaka lahkoživca, tu pa poleg lahkoživca še šest drugih značajev in

poklicev: otroka, ljubimca, vojaka, delavca, trpina in duhovnika. Osnovna misel te prelepe ljudske igre je: človek mora biti gospod nad svojim delom, nad strastmi in nagoni, a služabnik samo Bogu. Dasi je igra ljudska, vendarle je povsem sodobna in za naše sedanje stiske in nadloge nadvse tolažilna. Takih iger naj nam Slovincem čim več napišejo voditelji novega ljudskega igranja, kajti z njimi bodo imeli prav gotovo vse več uspeha in bodo dosegli mnogo več zanimanja in priznanja kot z marsikatero renesančno in baročno igrico, ki jo sicer tako radi predstavljajo na slovenska tla, pa nam je vendarle tako zelo tuja in oddaljena. Glede jezika na odru bi pri tej priliki pripomnil, da so vprav tule zapisani številni kratki nedoločniki, kakor: govorit (dvakrat), zasramovat, ljubiti (dvakrat), namesto govoriti, zasramovati, ljubiti, kar je v knjižni slovenščini edino pravilno, kajti knjižna slovenščina kratkega nedoločnika — govorit — ne pozna!

Iz podrobnosti ob koncu tega zvezka naj omenim statistiko ljudske dramatike v Sloveniji, ki jo je izdala Kr. banska uprava naše banovine. Po tem poročilu je bilo v Sloveniji v času od 1. januarja do 31. oktobra 1937: dramatskih predstav 2271, akademij in praznovanj 324, lutkovnih predstav 28, skupaj oderskih prireditev 3623, kar da na mesec 360, na nedeljo pa 90 prireditev. Tako velikanskih števil pač ne izkazuje zlepa noben drugi narod na svetu.

Na koncu prinaša ta zvezek noše iz 18. stoletja — rokoko.

F. J.

Naš dom, I. zvezek, Maribor. Izšel je prvi zvezek lista Naš dom, ki je bil doslej mesečnik. Odslej bo izhajal četrtletno v Mariboru. Naročnina znaša na leto 20.— din. Prvi zvezek nam prinaša literarne prispevke Ksaverija Meška, Ivana Dornika, Viljka Novaka in drugih. Jože Luskar priobčuje članek iz življenja mariborskih bogoslovcev, Stanko Modic je prispeval prirodoslovne in prirodopisne članke, dalje vsebuje list opise znamenitejših krajev, članek o naših narodnih nošah in o zgodovini slovenske knjige. List je zelo pestro ilustriran. Tudi ugankarski kotiček je zelo bogat. Priporočamo ga vsi slovenski mladini.

Zveza fantovskih odsekov v Ljubljani je izdala po celjski podzvezi 1. zvezek fantovske pesmarice, ki obsega 20 pesmi (8 cerkvenih in 12 narodnih). Izdajo pesmarice nam je narekovala želja, da zajame vse naše delo, vse naše prireditve, predvsem pa Mednarodni mladinski tabor, vesela slovenska pesem. Da bo naše petje enotno in ubrano, temu naj služi ta pesmarica. Zato jo nudimo članstvu in vsem ljubiteljem petja po najnižji ceni, t. j. za člane po 5 din, za ostale naročnike 10 din. Pošiljamo jo po povzetju, če pa odseki naročijo več izvodov hkrati, plača poštnino celjska podzveza. Naroča se: Podzveza fantovskih odsekov v Celju, Cankarjeva ul. 4.

Urednikovi pomenki

X. K. J., Ljubljana. — Tvoja črtica Nande je preenolična in preveč lirična, vse premalo dejanja in življenja je v nji. Poleg tega pa je tudi nezaokrožena celota. V takih krajših delih je vsekakor treba, da zgodbo in epsko dejanje čimbolj razširiš in čim pestreje napišeš, ogniti pa se moraš predolgih razmišljanj, ki bralca samo utrudijo, ne vzbude pa v njem tiste pozornosti, kakor jo lahko vzbudi napeto pripovedno delo. Črtica potemtakem še ni zrela, da bi jo objavil. Napiši za drugič kaj zrejšega in boljšega, pa se kmalu še oglasi.

Ivan Š., Begunje pri Cerknici. — Tvoja Marijina pesmica za mesec majnik je prišla mnogo prepozno, da bi jo mogel v majski številki objaviti. Pa tudi če bi bila prišla pravočasno, bi je ne bil mogel natisniti, ker je le preveč podobna številnim cerkvenim Marijinim pesmim, ki jih pa bralci Kresa že tako znajo in poznajo. Pa tudi oblikovno in jezi-

kovno pesem ne ustreza niti pravilom lepe pesmi niti slovnici slovenskega jezika. Moral se boš še mnogo vaditi, preden boš napisal kaj takega, kar bom lahko objavil.

K. J., Podholm. — Žal, tvoji pesmi sta moralni romati v uredniški koš, kakor si se že sam bal, da se bo z njima zgodilo. Prišli sta namreč prepozno. Druga bi sicer bila primernejša tudi za kako drugo številko, ne le za majsko, a ima isto napako kakor prva: da je namreč preveč razvlečena. Pisal si mi, da boš še katero pesem poslal, če bosta ti dve priobčeni v listu. Popravi jih v tem smislu, kakor sem ti tukaj povedal, pa se kmalu zopet oglasi. Morda boš imel v prihodnje več sreče.

Vsem sotrudnikom in dopisnikom. Ker pošljem vsako številko za prihodnji mesec v tisk že prvega prejšnjega meseca, vas prosim, da mi zmerom pravočasno pošljete svoje prispevke!

in polagal vanje to, kar je najbolj težilo njegovo srce.

Toda srce je bilo pretežno in skrbi so ga ovirale, da svojim pesmim ni mogel dati prave oblike. Brez sna je ležal v dolgih nočeh v svoji postelji in prišel do prepričanja, da tako ne more dalje vzdržati. Odpotovati je hotel daleč, daleč, poiskati Rudolfa — in nikomur ziniti besede o tem. Misli je na mater in na to, kaj bo potem z njo, in skoraj ji ni mogel več pogledati v oči.

Tako je nekega večera sedel dolgo v noč in bral. Kadar mu je bilo težko pri duši, se je vedno zatekel k svojim knjigam in ni opazil, da ga še bolj zastrupljajo. Oče je bil na neki svatbi, toda pričakovali so, da se vrne že zvečer. Mati je bila trudna in ker je imela pred njim strah, je legla v posteljo. Ko je Anže zaslišal v veži težak padec in trd udarec na vrata, je planil pokoncu. Bil je oče, ki se je vrnil.

Anže je odprl vrata in videl, da leži na tleh. »Si ti, brihtni moj fant? Pridi no in pomagaj očetu vstati!« Anže ga je dvignil in ga naslonil na klop, da ne bi znova padel, nato pobral harmoniko in zaprl vrata. »Ja, ja, le poglej me, ti brihtni fant; zdaj nisem preveč lep, več nisem nekdanji krojač Matic. To ti pravim zato, — zato, da nikdar — nikdar ne bi pil žganja; to je — hudič, ki svet in naše lastno meso — upira se glizdalini, a ponižnim je milostljiv. — Oh, oh, kam je to prišlo z menoj!«

Nekaj časa je tiho sedel na klopi in nato jokajoč zapel:

»O Jezus Kristus, moj Odrešenik,
pomagaj mi, če se pomagati še dá!
Čeprav me zmeraj vabi grešni mik,
sem vendar Tvoj otrok, o Rešenik svetá.

O Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le besedo — — Sunko-

ma se je sklonil predse, zagrebel obraz v roke in krčevito jokal. Dolgo je tako sedel tukaj in nato dejal natanko po besedah svetega pisma, kakor se je bil menda naučil pred več kot dvajsetimi leti: »Ona pa je prišla in padla predenj, govoreč: 'Gospod, pomagaj mi!' Odgovoril je: 'Ni prav, da bi se kruh vzel otrokom in se vrgel psom.' — Ona pa je rekla: 'Da, Gospod; pa tudi psički jedo od drobtin, ki padajo z mize njih gospodarjev.'«

Obmolknil je, toda jokal še siloviteje.

Čeprav se je mati že davno prebudila, si vendar ni upala iti gledat; šele zdaj, ko je jokal kot dete, se je oprla na komolce in pogledala.

Komaj pa jo je Matic opazil, že je zakričal nad njo: »Še gledati si upaš zdaj? Bi nemara rada videla, kaj si naredila iz mene. Ja, viš, tak sem, pa prav nič drugačen!« — Dvignil se je in ona se je skрила pod odejo. »Ne, ne, kar nič se ne skrivaj, te bom že našel,« je dejal, ko ji je pretel s stegnjenim kazalcem desne roke. — »Muci, mucii!« je poklical, odgrnil odejo in pritisnil kazalce na njen vrat.

»Lej, kako si se zgrbančilo in omrnilo! Tule se nič več ne udre. Muci, mucii!« Krčevito je pograbila Marjeta z obema svojima rokama njegovo roko, vendar se kljub temu ni mogla rešiti in zvilila se je v klopek.

»Oče!« je vzkliknil Anže.

»E, zdaj je spet zašlo življenje vate. Kako veselo se ti to zviža! Muci, mucii!«

»Oče!« je zakričal Anže. Tla so se mu začela majati pod nogami.

»Muci, mucii, pravim!« Planil je v kot, kjer je stala sekira.

»Hočeš le zopervati, da ne kričiš? Tak potrudi se no; prav svojstveno veselje me ima. Muci, mucii!«

(Dalje prihodnjič.)

Domača slovenska zavarovalnica je
VZAJEMNA ZAVAROVALNICA
v Ljubljani

v last. palači ob Miklošičevi in Masarykovi c.
Telefon 25-21 in 25-22.

PODRUŽNICE IN GLAVNA ZASTOPSTVA:

Celje, Maribor, Zagreb, Split, Sarajevo, Beograd.

KRAJEVNI ZASTOPNIKI

v vseh večjih krajih v Jugoslaviji in vseh župnijah v Sloveniji. Proračuni in informacije brezplačno in brezobvezno.

»PUŠČAVA BO CVETELA« je naslov romanu, ki je pravkar izšel v založbi »Katoliških misijonov«, Groblje - Domžale. Roman nam odpira docela nov svet. Prikaže nam na mojstrski način življenje Severne Afrike, ki jo je prekril izlam in uničil nekdanje cvetoče krščansko življenje. Starodavno ljudstvo, Berberci, in njihovo zemljo, vse je izlam spremenil v puščavo. Ta puščava mora znova vzkliti v cvetoče poljane pod vplivom krščanstva. V ta namen se v tem romanu odpovešča dve plemeniti duši, mladenič in dekle, ljubezni in zakonu in se žrtvujeta za blagor Severne Afrike. Roman je po priznanju strokovnjakov tudi literarno pomemben.

Roman obsega 184 strani in stane mehko vezan 10 din, v okusno celoplatno 15 din.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

r. z. z neom. z. - Ljubljana, Miklošičeva c. 6,
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše.

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas
razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%.